

10 ključnih poruka Europskog sindikalnog odbora za obrazovanje (ETUCE) o temi

Što je potrebno da se unaprijedi kvaliteta obrazovanja u Europi?

Usvojeno na Odboru ETUCE-a 23. – 24. listopada 2014.

U svjetlu inicijative Education Internationala (EI) *Ujedinjeni za kvalitetno obrazovanje – obrazovanje više kvalitete za bolji svijet*, te ETUCE – EI konferencije europske regije iz 2012. na kojoj je jasno identificirana potreba za daljnjim radom o utjecaju krize na radne uvjete i plaće nastavnika, predstavnici organizacija članica ETUCE-a sastaju se na specijalnom sastanku u Bruxellesu 23. listopada 2013. kako bi raspravljali o temi: **Što je potrebno da se unaprijedi kvaliteta obrazovanja u Europi?**

Ustanovivši tri stupa kvalitetnog obrazovanja: *kvalitetna nastava, kvalitetna pomagala u nastavi i učenju te kvalitetna okruženja za nastavu i učenje*, sudionici događaja slažu se da se sljedećih 10 ključnih poruka prezentira Odboru ETUCE-a 23. – 24. listopada 2013. za daljnju raspravu i usvajanje.

1. Kvalitetno obrazovanje – osnovno ljudsko pravo i javno dobro

Kvalitetno obrazovanje je osnovno ljudsko pravo i javno dobro, što ga čini neupitnom odgovornošću europskih vlada. Članak 26. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima kaže kako „svatko ima pravo na obrazovanje“, misleći pritom na sve nivoe obrazovanja, uključujući rano djetinjstvo, primarno, niže i više sekundarno obrazovanje, stručno obrazovanje i trening, obrazovanje za osobe s posebnim potrebama, visoko obrazovanje te obrazovanje za odrasle. ETUCE-ova vizija kvalitetnog obrazovanja za sve učenike, studente i odrasle osobe u europskoj regiji je definirana ne samo u smislu ishoda učenja, već i kroz potpuni razvoj osobe i njen doprinos demokratskom društvu. Optimalna raspodjela resursa kao ulaganje u budućnost Europe u interesu je gospodarstva i društva u Europi, stoga je važno svakom djetetu omogućiti kvalitetno obrazovanje, neovisno o imovinskom stanju ili podrijetlu roditelja.

2. Vizija europskih obrazovnih sindikata o kvalitetnom obrazovanju

S namjerom da promiču viziju europskih obrazovnih sindikata o kvalitetnom obrazovanju te da podrže kvalitetno obrazovanje za sve kao jedan od temeljnih stupova pravednog i demokratskog društva, organizacije članice ETUCE-a traže univerzalni i slobodan pristup kvalificiranim nastavnicima, modernim nastavnim pomagalima i resursima te sigurnim okruženjima za nastavu i učenje koja pružaju podršku, koja su rodno osjetljiva i potpuno slobodna od diskriminacije.

3. Pristup kvalitetnom obrazovanju za sve

U cilju podizanja javne svijesti da je pristup kvalitetnom javnom obrazovanju od fundamentalne važnosti za svakog građanina, organizacije članice ETUCE-a potvrđuju svoju podršku inicijativi EI-a *Ujedinjeni za kvalitetno obrazovanje* za zajedničko djelovanje za kvalitetno obrazovanje, kao i kvalitetna početna izobrazba nastavnika te kontinuirano profesionalno usavršavanje.

4. Financiranje javnog obrazovanja

U kontekstu trenutnih mjera štednje koje provode pojedine vlade, djelomično uzrokovanih ekonomskom krizom i nametnutih od strane Trojke (Svjetska banka, MMF, Europska komisija), organizacije članice ETUCE-a odbacuju učinke tih politika koje su uvjetovane političkom ideologijom i neprijateljske javnoj dostupnosti obrazovanja. Stoga ETUCE i njegove organizacije članice traže javno obrazovanje koje je besplatno.

5. Jednake mogućnosti i socijalna mobilnost

Kvalitetno obrazovanje bi trebalo biti ponuđeno pravično i na neprofitnoj bazi. Odgovornost je vlada da putem pravednog i progresivnog oporezivanja osiguraju adekvatne resurse za obrazovanje koje je univerzalno dostupno. Važnost globalne pravednosti u oporezivanju nije limitirana samo na jačanje proračuna za javno obrazovanje, ona je neophodna za veću jednakost mogućnosti i socijalnu mobilnost.

6. Kvalitetna izobrazba nastavnika

Afirmirajući vitalnu ulogu nastavnika i sindikata u kvalitetnom obrazovanju, organizacije članice ETUCE-a učvršćuju opredjeljenje nastavnika i njihovih sindikata da preuzmu vodstvo u borbi za pristup i kvalitetu obrazovanja za sve studente, kao i za zadržavanje obrazovanja u sferi javnog dobra. Nastavnici su najvažniji obrazovni profesionalni resurs za studente i kritična determinanta kvalitete obrazovanja; iz tog razloga njihov doprinos i status treba biti adekvatno priznat. Nastavnike treba tretirati kao poštovane profesionalce i treba im omogućiti visoko kvalitetnu početnu izobrazbu, kao i kontinuirano profesionalno usavršavanje koje im je potrebno.

7. Atraktivnost nastavničkog zanimanja

Osiguranje visoko kvalificiranog i motiviranog nastavničkog kadra ključno je za izgradnju kvalitete unutar obrazovnih sustava. Slijedom toga, ETUCE i njegove organizacije članice zagovaraju priznavanje i zaštitu prava nastavnika, priznavanje njihovih profesionalnih stavova u upravljanju i potrebe za pravednim radnim uvjetima i adekvatnom plaćom, beneficijama i pravednom mirovinom, jednako za žene i muškarce, pristup izobrazbi i kontinuiranom profesionalnom usavršavanju, prikladne resurse za nastavu i učenje, te zdrave i sigurne radne sredine. To su preduvjeti koji će pomoći da nastavničko zanimanje postane atraktivnije i ohrabriti više ljudi da se odluče za karijeru nastavnika.

8. Obrazovni sindikati i instrumenti socijalnog dijaloga

Prepoznavajući socijalni dijalog kao pokretačku snagu za uspješnu gospodarsku i socijalnu reformu, organizacije članice ETUCE-a naglašavaju potencijal sindikata u podizanju svijesti o posljedicama gospodarskih i socijalnih promjena u socijalnim sustavima, obrazovanju i tržištu rada. Obrazovni sindikati igraju ključnu ulogu u ponovnom nametanju potrebnih uvjeta kojima se stimulira stvaranje radnih mjesta, prvenstveno kroz podupiranje gospodarskog oporavka, tržišta rada i socijalne uključenosti. Stoga je od najveće važnosti da vlade i poslodavci osiguraju okruženje tržišta rada u kojem obrazovni sindikati mogu slobodno i nezavisno djelovati .

9. Uključenost obrazovnih sindikata u odluke koje se izravno ili neizravno tiču sektora obrazovanja

Uključivanje obrazovnih sindikata u razradu i implementaciju politika koje izravno ili neizravno utječu na obrazovanje je od vitalne važnosti, uzimajući u obzir njihovu poziciju. Stoga organizacije članice ETUCE-a zahtijevaju da konzultacije sa socijalnim partnerima na nacionalnoj, regionalnoj i obrazovno institucionalnoj razini budu pravovremene, smislene i sustavne, te da uključe potrebne analize, prijedloge i dogovore unutar procesa odlučivanja. Od posebne je važnosti njegovanje socijalnog dijaloga na lokalnoj razini koje uključuje i nastavnike i vodstvo ustanove.

10. Koherentne konzultacije među socijalnim partnerima čije je svrha gospodarski i socijalni napredak

Pozivajući na koherentan i uljudan proces konzultacija nacionalnih i/ili europskih socijalnih

partnera od strane vlada na nacionalnoj razini, kao i s Komisijom, Vijećem i Parlamentom na europskoj razini, organizacije članice ETUCE-a traže da socijalna dimenzija Europske monetarne unije doprinese gospodarskom i socijalnom razvitku u EU. Priznavajući važnost obrazovanja kao prioritetne poluge napretka, potrebno je kreirati javne politike koje će pogodovati gospodarskom i socijalnom napretku.

Translation by:

Robert Brozd, dipl. pol.